

Naam protocol:	Hygieneprotocol bedrijfsbezoek dierenartsen	Versie:	Concept 1.0
Betrokken sector-partij(en)	KNMvD	Datum:	26-11-2014
Betreft dierziekte(n)	MKZ, AI, KVP, AVP	Pagina:	1 van 6

Opgesteld door:

Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD)

Goedgekeurd door:

Bestuur KNMvD

Drs. D. Willink, voorzitter

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)

Team NVWA Incident en Crisiscentrum

Dr. Ir. H. Paul MPA
(Inspecteur-generaal Nederlandse Voedsel en
Warenautoriteit)
b/a

Datum goedkeuring:

27-11-2014

Vervaldatum:

27-11-2018

Naam protocol:	Hygieneprotocol bedrijfsbezoek dierenartsen	Versie:	Concept 1.0
Betrokken sector-partij(en)	KNMvD	Datum:	26-11-2014
Betreft dierziekte(n)	MKZ, AI, KVP, AVP	Pagina:	2 van 6

1 Algemeen

1.1 Achtergrond

Tijdens de bestrijding van een zeer besmettelijke dierziekte, zoals mond-en-klauwzeer (MKZ), klassieke varkenspest (KVP) en aviaire influenza (AI) worden maatregelen geïmplementeerd door middel van algemene regelgeving. In deze regelgeving is de afvoer van levende dieren en bepaalde (bij)producten uit de ingesloten gebieden verboden, tenzij er wordt gewerkt volgens een goedgekeurd hygiëneprotocol. Ook kan het zijn dat er een hygiëneprotocol nodig is, zodat bepaalde personen (personeel of andere bezoekers soms met materialen en middelen) onder voorwaarden toch bedrijven in een ingesloten gebied mogen betreden. In de beleidsdraaiboeken MKZ, KVP/AVP en AI van het Ministerie van EZ is aangegeven voor welke situaties een hygiëneprotocol ontwikkeld kan worden.

Al deze hygiëneprotocolen moeten door de bevoegde autoriteit, dit is de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA), beoordeeld en goedgekeurd worden. Het is zaak om in 'vredestijd' deze protocollen voor te leggen aan de NVWA, zodat ze een voorlopige goedkeuring kunnen krijgen. De definitieve goedkeuring wordt pas gegeven wanneer er daadwerkelijk een uitbraak van een besmettelijke dierziekte volgens artikel 15 van de GWWD wordt bevestigd en wanneer meer epidemiologische gegevens beschikbaar zijn.

Een goede voorbereiding door de verschillende (sector)partijen is van groot belang voor een snelle afwikkeling van de definitieve goedkeuring tijdens een crisis/uitbraak. Om de afhandeling van de protocollen goed en snel te laten verlopen, is het van belang dat protocollen sectorbreed worden ontwikkeld.

1.2 Afspraken

De (sector)partijen zijn zelf verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de hygiëneprotocolen. Zij beschrijven hierin hoe levende dieren of een risicovol (bij)product op een verantwoorde wijze vanaf het bedrijf uit een ingesloten gebied afgevoerd kan worden of hoe een persoon een bedrijf kan betreden (en weer verlaten), waarbij de verdere verspreiding en versleping van het virus wordt voorkomen.

Alle mogelijke scenario's moeten hierbij worden beschreven, zodat alle mogelijke partijen, personen, gebruiksvorwerpen en voertuigen, die betrokken zijn bij de afvoer van een product of bij het betreden van het bedrijf door een persoon, in beeld komen.

Er moet uitgebreid aandacht worden besteed aan de maatregelen ten aanzien van de reiniging & ontsmetting (R&O) van onder andere bedrijfsruimtes, laad-/losplaatsen, voertuigen en gebruiksvorwerpen en de persoonlijke hygiëne van personeel en/of bezoekers.

Na de voorlopige goedkeuring zal de NVWA zorgdragen voor publicatie op het NVWA internet, zodat deze protocollen door alle sector gerelateerde partijen kunnen worden geraadpleegd en gebruikt. Hierbij zal ook de datum van voorlopige goedkeuring worden vermeld. De actuele situatie tijdens een uitbraak kan ertoe leiden dat protocollen nog moeten worden aangepast.

Het updaten van de protocollen is een verantwoordelijkheid van de sector. Die zal bij een tussentijdse wijziging of na het verstrijken van maximaal 4 jaar het protocol opnieuw ter goedkeuring aan de NVWA moeten aanbieden.

2 Doel en toepassingsgebied

2.1 Doel

Het doel van dit protocol is het zo veel mogelijk beperken van het risico op versleping van ziektekiemen als gevolg van bedrijfsbezoeken door dierenartsen.

Naam protocol:	Hygieneprotocol bedrijfsbezoek dierenartsen	Versie:	Concept 1.0
Betrokken sector-partij(en)	KNMVD	Datum:	26-11-2014
Betreft dierziekte(n)	MKZ, AI, KVP, AVP	Pagina:	3 van 6

2.2 Toepassingsgebied

Dit protocol is van toepassing op dierenartsen die tijdens de uitbraak van een bestrijdingsplichtige besmettelijke dierziekte (MKZ, AI, KVP, AVP), in dit geval Hoog Pathogene Aviaire Influenza (HPAI), een bedrijfsbezoek moeten afleggen aan een locatie met commercieel gehouden gevogelte ten behoeve van het leveren van noodzakelijke diergeneeskundige zorg, voor zover dat is toegestaan binnen de ten tijde van de uitbraak geldende regelingen.

3 Wettelijke basis en definities

3.1 Wetgeving

- Richtlijn 2005/94/EG (AI)
- Richtlijn 2001/89/EEG (KVP)
- Richtlijn 2002/60/EG (AVP)
- Richtlijn 2003/85/EEG (MKZ)
- Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten, en zoönosen en TSE's
- Regelingen tijdelijke maatregelen dierziekten

3.2 Definities

n.v.t.

4 Werkwijze

4.1 Afspraak en vertrek van de praktijk

Weet per bedrijfsbezoek wat er op het betreffende bedrijf moet gebeuren (welke handelingen, hoeveel dieren etc.). Plan deze werkzaamheden zo nauwkeurig mogelijk. Tracht door het combineren van werkzaamheden het aantal bezoeken per bedrijf te reduceren. Probeer ook het aantal bezoeken van veehouders aan het praktijkpand te beperken.

Instrueer de veehouder gewassen bedrijfskleding of wegwerpoveralls, bedrijfsschoeisel en stakleding met stalgebonden schoeisel ter beschikking te stellen. Vraag daarnaast om bij de erfgras en naast elke ingang van een stal een afgedekte bak met een vers gemaakte oplossing met desinfectans te plaatsen.

4.2 Indeling auto

Neem per bedrijf mee wat nodig is als een compleet pakket. Neem extra wegwerpoveralls, wegwerperschoenen, mondkapjes, haarnetjes, en een veiligheidsbril mee. Neem extra schone plastic zakken mee voor het verpakken van materiaal dat van het bedrijf mee terug genomen moet worden. In de laadruimte van de auto dient een scheiding aanwezig te zijn tussen een vuil en een schoon gedeelte, bijvoorbeeld in de vorm van (minimaal 2) afsluitbare bakken of compartimenten. Vermijdt contact tussen schoon en vuil. Vloermatten in de auto moeten goed gereinigd en gedesinfecteerd kunnen worden. Vertrek vanaf de praktijk altijd met een schone auto met voldoende en schone materialen. Vanzelfsprekend worden ook geen huisdieren meegenomen in de auto tijdens het uitvoeren van bedrijfsbezoeken.

4.3 Aankomst op het bedrijf

Naam protocol:	Hygieneprotocol bedrijfsbezoek dierenartsen	Versie:	Concept 1.0
Betrokken sector-partij(en)	KNMvD	Datum:	26-11-2014
Betreft dierziekte(n)	MKZ, AI, KVP, AVP	Pagina:	4 van 6

Plaats de auto op de openbare weg of op de aangegeven parkeerplaats, maar in ieder geval niet binnen de erfgrans. Laat eigenaar m.b.v. mobiele telefoon weten dat de dierenarts gearriveerd is. Neem geen handsieraden, horloges of mobiele telefoon mee bij het betreden van het bedrijf.

Vraag de veehouder nadrukkelijk om een bedrijfsoverall of een wegwerpoverall per stal. Indien deze geen of onvoldoende overalls ter beschikking heeft maak dan gebruik van extra meegenomen werpwerpoveralls, haarnetjes en overschoenen.

Melden bij het huisadres bij voorkeur reeds gekleed in een wegwerpoverall, haarnetje en eigen laarzen met overschoenen (overschoenen gebruiken om eigen laarzen na werkzaamheden veilig mee terug te kunnen nemen na grondig reinigen en desinfecteren voor vertrek). Alvorens de erfgrans te betreden in ieder geval laarzen (met overschoenen) desinfecteren in bak met verse oplossing met desinfectans. Tevens handen wassen en desinfecteren met behulp van klaar gezette emmer met water, zeep en handdesinfectans.

Bespreek nogmaals wat er op het bedrijf moet gebeuren en controleer of alle benodigde materialen zijn meegenomen. Het heeft de voorkeur op het bedrijf te douchen en dan te verkleed in ter beschikking gestelde kleding. Eigen kleding achterlaten in doucheruimte. Indien douchen niet mogelijk is een wegwerpoverall, met haarnetje en wegwerpsokken (= wegwerpschoenen) aantrekken. In ieder geval handen wassen met zeep en desinfecteren. Schoeisel wisselen in woonhuis dan wel bedrijfshygiënesluis, waarbij wegwerpsokken worden gebruikt voordat bedrijfsschoeisel wordt aangetrokken.

4.4 Gebruik van materialen

Neem niet meer materialen mee naar het bedrijf dan noodzakelijk is voor de werkzaamheden. Maak zo veel mogelijk gebruik van bedrijfseigen materialen en instrumenten. Maak daarbij bijvoorbeeld gebruik van een afsluitbare bakken die op het bedrijf kunnen worden achtergelaten. Laat disposable materialen altijd achter op het bedrijf.

Uit hygiëne overwegingen moeten gebruikte diergeneesmiddelen zoals vaccins niet mee terug worden genomen van een bedrijf. Plan daarom vooraf nauwkeurig hoeveel dieren gevaccineerd moeten worden en neem niet meer mee dan nodig.

Het gebruik van eigen apparatuur en instrumentarium moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Alleen eigen apparatuur gebruiken wanneer dit absoluut noodzakelijk is en dan alleen onder strikte voorwaarden (indien mogelijk inpakken in te desinfecteren folie, slechts gebruiken op 1 bedrijf per dag, na gebruik op een bedrijf grondig reinigen en desinfecteren)

Monsters zo veel mogelijk rechtstreeks vanaf het bedrijf naar het onderzoeksinstituut sturen. Indien het een verdenking van AI of om uitsluitingsswab gaat, dan contact opnemen met team NVIC via de meldkamer (045-5463188). Als monsters mee moeten naar de praktijk dan verpakt in schone plastic zak. Bij uitpakken hanteren als ware het besmet materiaal.

Administratie na bedrijfsbezoek afwerken op een schone plaats. Papier administratie die mee geweest is in stallen blijft op het bedrijf. Gebruik in stallen eventueel een kopie van het originele formulier of een aparte schrijfblok om zaken schriftelijk vast te leggen. De gegevens kunnen dan later op een schone plaats op het (in te zenden) formulier worden ingevuld.

4.5 Betreden stal

Voor het betreden van de stal, indien mogelijk via de hygiënesluis, laarzen (eventueel met wegwerpschoenen) desinfecteren in naast de toegangsdeur aanwezige desinfectiebak. In de stal wordt overgestapt in bedrijfslaarzen (wegwerpsokken aanhouden) en wordt over de beschikbaar gestelde kleding of de wegwerpoverall een bedrijfsoverall of een tweede wegwerpoverall aangetrokken

Naam protocol:	Hygieneprotocol bedrijfsbezoek dierenartsen	Versie:	Concept 1.0
Betrokken sector-partij(en)	KNMvD	Datum:	26-11-2014
Betreft dierziekte(n)	MKZ, AI, KVP, AVP	Pagina:	5 van 6

(broekspijpen over laarzen). Tevens nieuw haarnetje, mondkapje, wegwerphandschoenen en veiligheidsbril gebruiken bij betreden stal.

Geen andere materialen meenemen dan strikt noodzakelijk voor betreffende (voorruimte en) stal. Controle op aanwezigheid van alle benodigde materialen voor betreden stal. Gebruik bij direct contact met dieren wegwerphandschoenen. Wanneer deze gedurende de werkzaamheden beschadigd raken, zo snel mogelijk vervangen na opnieuw wassen en desinfecteren van de handen.

4.6 Verlaten stal en betreden volgende stallen

Bij het verlaten van de stal de gebruikte materialen en wegwerpkleding in (de voorruimte van de) stal achterlaten. Bij elke volgende stal bij de ingang wederom laarzen/overschoenen desinfecteren en in voorruimte van schoeisel wisselen en stalgebonden overall of tweede wegwerpoverall over de wegwerpoverall aantrekken.

4.7 Afronden bedrijfsbezoek en verlaten bedrijf

Bij het verlaten van het bedrijf wordt bij voorkeur gedoucht. In ieder geval de handen wassen met zeep en desinfecteren. Binnen de B/T-gebieden is douchen (bij de houder, thuis of op de praktijk) verplicht, voordat een ander pluimvee bedrijf wordt bezocht. Gebruikte wegwerpoverall, overschoenen en haarnet achterlaten in doucheruimte. Veiligheidsbril achterlaten en bij een volgend bedrijf een nieuwe pakken (kan bij een volgend bezoek weer worden gebruikt). Overige gebruikte materialen achterlaten op het bedrijf of anders meenemen in schone zak. Het bedrijf verlaten in eigen kleding met daarover bij voorkeur een schone wegwerpoverall en laarzen met overschoenen. Deze wegwerpoverall en overschoenen uitrekken bij auto. Indien mogelijk wegwerpkleding achterlaten dan wel in aparte zak vervoeren in vuile compartiment van de auto. Verpakte gebruikte materialen en monsters in nieuwe aparte zakken of bakken vervoeren in vuile compartiment auto.

4.8 Aankomst op praktijk

Wat van bedrijven terug komt is in principe schoon verpakt (in een schone plastic zak) en wordt in het vuile deel van de auto vervoerd. Opening van deze opslagzakken of -bakken gebeurt in het daartoe bestemde deel van de praktijk. Gebruikte wegwerpkleding wordt apart afgevoerd. Eventuele gebruikte materialen worden grondig gereinigd en ontsmet. Monsters worden verwerkt met wegwerphandschoenen.

5 Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

5.1 Bevoegdheden

De afdeling B&O van het bureau van de KNMvD is bevoegd om dit protocol te wijzigen en in overleg met de (vak)groepsbesturen van de KNMvD vast te stellen.

5.2 Verantwoordelijkheden

Het KNMvD-bestuur is verantwoordelijk voor de goedkeuring van dit protocol. Het protocol zal worden voorgelegd en ingediend bij de NVWA voor goedkeuring.

Naam protocol:	Hygieneprotocol bedrijfsbezoek dierenartsen	Versie:	Concept 1.0
Betrokken sector-partij(en)	KNMvD	Datum:	26-11-2014
Betreft dierziekte(n)	MKZ, AI, KVP, AVP	Pagina:	6 van 6

6 Divers

7 Versiebeheer

Versie	Datum	Redacteur	Toelichting op wijziging
1.0	26-11-2014	Joost van Herten	Eerste goedgekeurde versie

Tevens worden wijzigingen ten opzicht van de voorgaande versie aangegeven met een streep in de kantlijn. Hierdoor is voor een ieder in één oogopslag duidelijk wat er is gewijzigd.

8 Overzicht bijlagen

Versie	Datum	Titel